

PROIECT DE C I Z I E nr.5/5
al Consiliului sătesc Rogojeni din 27 octombrie 2022

Cu privire la aprobarea Regulamentului privind Regulile de întreținere a animalelor, păsărilor, familiilor de albine în proprietate privată a gospodăriilor satului Rogojeni raionul Șoldănești

În conformitate cu prevederile art.14 alin.(2) lit.s¹) din Legea Republicii Moldova nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art.4 alin.(3) din Legea Republicii Moldova nr.435-XVI din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă;

În temeiul Legii Republicii Moldova nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, Legii Republicii Moldova nr.221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitară veterinară cu modificările și completările ulterioare, Avizul pozitiv al comisiilor consultative de specialitate pentru agricultură, probleme funciare, protecția mediului și amenajarea teritoriului și comisiei pentru activități sociale, culturale, sport, tineret, turism, culte, învățământ, sănătate publică și muncă, Consiliul sătesc Rogojeni

DECIDE:

1. Se aprobă Regulamentul privind Regulile de întreținere a animalelor, păsărilor, familiilor de albine în proprietate privată a gospodăriilor satului Rogojeni raionul Șoldănești (conform anexei nr.1).
2. Se pune în sarcina secretarului consiliului sătesc Ardeleanu Viorica, specialistului primăriei Odagiu Maria :
 - Aducerea la cunoștința cetățenilor satului Regulile de întreținere a animalelor, păsărilor, familiilor de albine în proprietate privată a gospodăriilor;
 - Să informeze Direcția Teritorială pentru Siguranța Animalelor privind aprobarea Regulilor de întreținere a animalelor, păsărilor, familiilor de albine în proprietate privată a gospodăriilor satului Rogojeni raionul Șoldănești.
1. Controlul executării prezentei decizii se atribuie primarului satului Burlacu Alexei.
2. Prezenta decizie se publică pe pagina oficială a primăriei www.rogojeni.sat.md și intră în vigoare la data includerii în RSAL

Au votat: pentru- ; contra – ; s-au abținut -

Autor : Primarul s. Rogojeni Burlacu Alexei
Tel : (0272 - 63) 2-36, primaria.rogojeni2003@gmail.com

Contrasemnat : Secretarul Consiliului
Ardeleanu Viorica

NOTĂ INFORMATIVĂ

La proiectul de decizie nr.5/5 din 27.10.2022 Cu privire la aprobarea Regulamentului privind Regulile de întreținere a animalelor, păsărilor, familiilor de albine în proprietate privată a gospodăriilor satului Rogojeni raionul Șoldănești

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Primarul satului, Burlacu Alexei

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normative și finalitățile urmărite

Proiectul deciziei este elaborat în conformitate cu prevederile art. 14, alin(2), lit.ș1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legii nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar - veterinară cu modificările ulterioare, aprobate prin Legea Republicii Moldova nr. 208 din 26.11.2020; Legii Republicii Moldova nr. 439 din 27.04.1995 privind regimul animal, Legii zootehniei nr.412 din 27.05.1999, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 185 din 15.03. 2006 privind aprobarea Planului măsurilor de supraveghere, control și eradicare a rabiei la vulpi în Republica Moldova pentru anii 2019-2023, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1368 din 19.12.2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare, Ordinului nr. 426 din 27.10.2000 al Ministerului mediului și amenajării teritoriului cu privire la aprobarea Regulilor de întreținere a cîinilor în localitățile Republicii Moldova, ce au ca scop stabilirea unor norme privind modul de întreținere a animalelor domestice, drepturile și obligațiile autorităților publice locale, a conducătorilor întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, indiferent de forma lor de proprietate, precum și a persoanelor particulare cu scopul prevenirii unui mod incorect și abuziv de întreținere a animalelor domestice pe lângă gospodăriile private, precum și impactul respectiv asupra comunității, care atentează la ordinea sanitară în localitate, și a modului sănătos de trai în ansamblu.

3. Conformitatea proiectului cu actele normative și legislative în vigoare Proiectul de decizie respectă prevederile actelor normative și legislative actuale și este elaborat în vederea implementării Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul presupune următoarele prevederi:

- prevenirea unui mod incorect și abuziv de întreținere a animalelor domestice pe lângă gospodăriile private;
 - impactul respectiv asupra comunității, care atentează la ordinea sanitară în localitate
 - atitudinea umană față de animale;
 - protecția animalelor de cruzime;
 - evidența și controlul numărului de animale prin metode umane;
- asigurarea condițiilor adecvate pentru coabitarea armonioasă și a modului sănătos de trai în ansamblu.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul de decizie nu va necesita alocarea de surse financiare din Bugetul local.

5. Modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În baza celor expuse și în conformitate cu art.32 din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, proiectul deciziei, proiectul a fost avizat de primar și consilierii locali.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2013 privind transparența procesului decizional, proiectul deciziei *Cu privire la aprobarea Regulamentului privind Regulile*

de întreținere a animalelor, păsărilor, familiilor de albine în proprietate privată a gospodăriilor satului Rogojeni raionul Șoldănești este plasat pe pagina web oficială a primăriei www.rogojeni.sat.md și pe panoul informativ.

7.Consultările expertizei juridice

Proiectul de decizie corespunde normelor legale:

- art.14 alin.(2) lit.s¹) al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală,
- art.37 din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative;
- Legii nr.239 din 13 noiembrie 2013 privind transparența procesului decizional;

Proiectul deciziei se prezintă comisiilor consultative de specialitate pentru avizare și se propune Consiliului sătesc pentru examinare și adoptare la ședință.

Primar, Burlacu Alexei

REGULAMENT
privind Regulile de ãntreținere a animalelor, pãsarilor și famliilor de albine în proprietate
privatã a gospodãriilor satului Rogojeni raionul Șoldãnești

I. Dispoziții generale

1. Prezentele reguli sunt elaborate în conformitate cu prevederile art. 14, alin(2), lit.șs1) din Legea privind administrația publicã localã nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legii nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar - veterinarã cu modificãrile ulterioare, aprobate prin Legea Republicii Moldova nr. 208 din 26.11.2020; Legii Republicii Moldova nr. 439 din 27.04.1995 privind regimul animal, Legii zootehniei nr.412 din 27.05.1999, Hotãrîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 185 din 15.03. 2006 privind aprobarea Planului mãsurilor de supraveghere, control și eradicare a rabiei la vulpi în Republica Moldova pentru anii 2019-2023, Hotãrîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 1368 din 19.12.2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare, Ordinului nr. 426 din 27.10.2000 al Ministerului mediului și amenajãrii teritoriului cu privire la aprobarea Regulilor de ãntreținere a cîinilor în localitãțile Republicii Moldova, ce au ca scop stabilirea unor norme privind modul de ãntreținere a animalelor domestice, drepturile și obligațiile autoritãților publice locale, a conducãtorilor ãntreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, indiferent de forma lor de proprietate, precum și a persoanelor particulare cu scopul prevenirii unui mod ãncorect și abuziv de ãntreținere a animalelor domestice pe lãngã gospodãriile private, precum și impactul respectiv asupra comunitãții, care atenteazã la ordinea sanitarã în localitate, și a modului sãnãtos de trai în ansamblu.

1.2. Prezentul Regulament se bazeazã pe urmãtoarele principii:

- prevenirea unui mod ãncorect și abuziv de ãntreținere a animalelor domestice pe lãngã gospodãriile private;
 - impactul respectiv asupra comunitãții, care atenteazã la ordinea sanitarã în localitate
 - atitudinea umanã fațã de animale;
 - protecția animalelor de cruzime;
 - evidența și controlul numãrului de animale prin metode umane;
- asigurarea condițiilor adecvate pentru coabitarea armonioasã și a modului sãnãtos de trai în ansamblu.

1.3. Regulile aprobate sunt obligatorii pentru toți locuitorii satului Rogojeni, precum și pentru agenții economici din teritoriu, indiferent de forma lor organizatorico-juridicã.

II. Defenirea termenilor:

animalele domestice- animalele ce trãiesc pe langa casa omului. Ele sunt ãngrijite de om pentru foloasele pe care acestea le obține de la ele: carne, lapte, oua, lana, pene;

deținere în condiții domestice - limitarea libertãții naturale a animalelor, care exclude deplasarea liberã a acestora în afara apartamentului, curții, casei individuale;

animale de companie - cãini, pisici și alte animale care pe parcursul unei perioade istorice îndelungate, sunt ãntreținute și reproduse de cãtre om în mod tradițional, precum și specii de animale și rase reproduse în mod artificial de cãtre om pentru a satisface cerințele estetice și de comunicare, care, de regulã, nu au populații sãlbatice viabile, alcãtuite din specii cu caracteristici morfologice similare și care existã pentru o perioadã lungã de timp în habitatul lor natural;

câini și pisici nesupravegheate și fără stăpân (fără adăpost) - animale rămase fără îngrijirea omului și fără supraveghere directă din partea stăpânului (proprietarului), aflate în stradă sau în alte locuri publice, fără însoțitor (în continuare - animale nesupravegheate și fără stăpân).

crotaliere - atașarea unui crotaliu la urechea animalului;

număr de identificare - un număr individual, care este atribuit animalului la înregistrare. Acest număr este unic, inclus în Baza de Date Electronică Unică și nu se schimbă pe parcursul vieții animalului;

identificarea animalelor - proces de aplicare pe urechi sau pe gât a crotaliilor, leșelor, microcipurilor care nu afectează viața și comportamentul animalelor.

persoana care deține un animal (deținător de animale)- persoană juridică sau fizică, care îngrijește animalul care îi aparține în baza dreptului de proprietate sau altor drepturi care nu contravin legislației în vigoare a Republicii Moldova;

loc sau spațiu pentru plimbatul animalelor - teritoriu pentru plimbatul în aer liber al animalelor, cu condiția respectării prezentului Regulament;

înregistrarea (înregistrare obligatorie) - introducerea în Baza de Date Electronică Unică a animajelor, a datelor despre animalul (specia, rasa, sexul, vârstă, marcajele și însemnele, înălțimea la greabăn (pentru câini), culoarea, tipul blănii), a informației despre persoana care deține animalul ". Înregistrarea include emiterea în favoarea persoanei care deține animalul a documentului care confirmă faptul înregistrării animalului, a pașaportului veterinar pentru bovine și câini;

mijloace de identificare - crotalii, leșe, jetoane și microcipuri cu un cod unic de identificare a animalului;

câini, care necesită o responsabilitate specială din partea proprietarului - câinii, care conform Listei despre rasele de câini, sunt recunoscuți ca fiind potențial periculoși, precum și cei care au caracteristici fenotipice ale acestor rase; câinii de serviciu și câinii de luptă, care prezintă o sursă înaltă de pericol;

câini considerați periculoși - câini care au manifestat deja agresivitate, fără a fi provocați, față de oameni și animale, fapt confirmat de reclamant și martori, confirmat printr-un proces verbal corespunzător (act), întocmit în conformitate cu cerințele legislației Republicii Moldova;

eveniment - cumpărarea, vânzarea, pierderea, dispariția, furtul, găsirea, nașterea și moartea.

III. Reguli de întreținere a animalelor domestice pe lângă gospodăriile private.

3.1 Fiecare locuitor al satului are dreptul să întrețină pe lângă gospodăriile private animale domestice, pentru necesitățile personale, în modul corespunzător, astfel ca aceasta să nu producă impact negativ asupra vecinilor și a comunității în ansamblu.

3.2 Pentru întreținerea animalelor domestice proprietarul este obligat:

3.2.1. să întreprindă acțiuni de identificare și înregistrare a animalelor la autoritatea sanitarveterinară teritorială și de a supune animalele măsurilor de profilaxie, prevăzute în Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om, în modul stabilit de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

3.2.2. să asigure animalul cu hrană și apă, într-o cantitate suficientă pentru existența normală a acestuia, luând în considerare caracteristicile sale biologice, să asigure nevoia de somn, mișcare, activitate fizică, de contact cu mediul natural, să nu-l lase nesupravegheat în zonele publice, să mențină în încăpere o temperatură optimă, care nu va pune în pericol viața și să manifeste un comportament uman față de animale;

3.2.3. se interzice folosirea violenței (bătăie, vătămare sau ucidere) față de animal, cu încălcarea normelor general acceptate de moralitate și etică;

3.2.4. să declare la autoritatea sanitar-veterinară teritorială, în termenii stabiliți de lege, a cumpărării, inclusiv din import, a vânzării, inclusiv spre export, a morții, a dispariției, a fatării, a sacrificării animalelor;

3.2.5. deplasarea animalelor pe teritoriul și în raza localității este posibilă numai în prezența proprietarului și în lesă (deplasarea spre ceară, traversarea traseului etc.) Proprietarul animalului este responsabil pentru orice daune, cauzate animalul său;

3.2.6. să poarte întreaga răspundere cât privește asigurarea și garantarea sănătății animalelor și păsărilor, protecției lor, protecției mediului și a salubrității produselor obținute de la ele sau din abatajul lor;

3.2.7. să permită cu acordarea asistenței necesare personalului sanitar-veterinar autorizat, verificarea stării de sănătate a animalelor din gospodărie , să respecte și să aplice animalelor măsuri de profilaxie prevăzute în Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om, în modul stabilit de legislația în vigoare a Republicii Moldova, măsuri sanitar-veterinare privind prevenirea bolilor animalelor sau prevenirea răspândirii acestora în teritoriu;

3.2.8. sacrificarea animalelor productive mari (porcine,bovine) se va efectua numai cu permisiunea și sub supravegherea specialistului veterinar în locuri amenajate special pentru aceasta, iar produsele postabatoriale se vor utiliza numai după expertiza sanitar-veterinară a lor cu eliberarea documentelor corespunzătoare;

3.2.9. după efectuarea examenului specialistului veterinar sau investigațiilor de laborator corespunzătoare, cadavrele de animale și păsări se expediază la cimitirul de animale cu mijloacele și forțele proprii ale proprietarului/deținătorului și cele specializate;

3.2.10. să nu introducă în efectivele constituite (turme, cirezi), timp de cel puțin 15 zile, animale achiziționate din alte localități și fără certificatul veterinar F-1 și formular de mișcare. Aceste animale vor fi ținute în perioada de 30 zile, numai în gospodăriile proprii;

3.2.11. să întrețină animalele și adăposturile acestora, conform regulilor sanitar-veterinare și prezentului regulament;

3.2.12. proprietarul de animale și/sau păsări de curte este obligat să efectueze acțiuni de combatere și profilaxie a bolilor parazitare (extra-endo paraziți), ori de câte ori este necesar dar nu mai rar de 2 ori pe an;

3.2.13. proprietarul de animale și/sau păsări de curte este obligat să efectueze acțiuni de dezinfecție și deratizare, ori de câte ori este necesar dar nu mai rar de 2 ori pe an;

3. 2.14. se interzice înstrăinarea, distribuția și vânzarea animalelor în locuri nedesemnate de prezentul regulament;

3.2.15. *în cazul întreținerii porcinelor , deținătorii de animale sunt obligați să respecte cerințe minime de biosecuritate și anume:*

1. porcinele obligatoriu trebuie să fie crotaliate și înregistrate în Baza de Date Electronică Unică a animalelor conform legislației în vigoare;

2. porcinele trebuie întreținute în spații închise, fără posibilitatea de a veni în contact cu porcinele domestice din alte exploatații, cu porci mistreți sau cu proprietari străini care dețin porcine domestice;

3. pentru îngrijirea porcilor se vor utiliza haine și a încălțăminte aparte, destinate doar în acest scop (îmbrăcate la intrarea în adăpost și dezbrăcate la ieșirea din adăpost);

4. la intrare în adăpost să fie prevăzute facilități pentru spălarea mâinilor și dezinfecția încălțăminte;

5. porcii nu trebuie hrăniți cu deșeuri alimentare ce conțin resturi de carnea de porc, la porcii mistreți, inclusiv de la cei vânați sau morți;

6. nu se admite accesul persoanelor străine la porcii din gospodărie;

7. sacrificarea în condiții casnice a porcinelor se va efectua numai sub supravegherea unui medic veterinar;

8.obligatoriu de a anunța la autoritatea sanitar-veterinară teritorială despre cazuri de îmbolnăvire /pierire a porcinelor;

3.2.16 *se interzice creșterea în blocuri de locuințe a animalelor domestice cu excepția animalelor de companie.*

IV. Numărul de animale admise în exploatațile nonprofesionale și regulile de întreținere a acestora

4.1. întreținerea animalelor domestice pe lângă gospodăriile private, nu poate fi efectuată cu depășirea numerelor de capete stabilite de prezentul regulament.

4.2. Pe lângă gospodăriile private în intravilanul satului, pot fi întreținute animale domestice, ce nu depășesc numărul de:

- 5 bovine mature și descendenții acestora (până la vârsta de 12 luni);
- 2 cabaline mature și descendenții acestora (până la vârsta de 12 luni);
- 50 de oi sau capre mature și descendenții acestora (până la vârsta de 6 luni);
- 5 porcine mature și descendenții acestora (până la vârsta de 60 de zile);
- 100 de iepuri;
- 200 de păsări;

ținerea animalelor domestice și a păsărilor de curte peste numărul prevăzut în punctul 4.2, este permisă și poate fi realizată prin constituirea microfermelor în extravilanul localității cu respectarea legislației în vigoare;

4.3. suprafața minimă a adăposturilor de întreținere trebuie să corespundă particularităților biologice ale animalelor sau păsărilor întreținute:

- a. asini, cabaline, bovine - 2,5- 6 m.p. la un cap;
- b. ovine și caprine - 1,5 m.p. la un cap;
- c. porcine - 1,3 m.p. la un cap;
- d. iepuri - 0,4-0,5 m.p. la un cap;
- e. găini - 6 capete la 1 m.p.;
- f. curcani - 3-4 capete la 1 m.p.;
- g. găște - 4 capete la 1 m.p.;
- h. rațe - 4-5 capete la 1 m.p. ;
- i. prepelițe - 8 capete la 1 m.p.

4.4. la amplasarea adăposturilor de întreținere ale gospodăriilor specializate (fermelor de animale) se ține cont de direcția vântului dominant și de distanța minimă față de sectorul locativ și/sau obiectele de menire social-culturală:

- a. 250 m pentru fermele mici (până la 20 bovine sau 20 porcine, până la 500 păsări);
- b. 500 m pentru fermele mijlocii și mari (cu un efectiv de peste 20 bovine, mai mare de 20 porcine sau mai mare de 500 păsări);

4.5. dejecțiile animaliere pot fi depozitate provizoriu în curțile private în modul în care să nu provoace miros neplăcut, fum, pulberi, și alte consecințe negative în volum de până la 5 m ;

4.6. Este interzis ca dejecțiile animaliere și apele reziduale să fie dirijate spre șanțuri, canale deschise, pârae și ape stătătoare; drum de trecere;

4.7. se permite vânzarea și distribuția animalelor în locurile desemnate:

- pe teritoriul privat al persoanei, care deține animalul;
- ferme de reproducție, care sunt înregistrate corespunzător;
- piața agricolă, piața satească .

V. Pășunatul

5.1. Consiliul local stabilește sectoarele și termenul de pășunat pe terenurile fondului funciar, proprietate publică a primăriei.

Primăria Rogojeni prin Decizia Consiliului local repartizează deținătorilor de animale în folosință pășuni pe termen de un an;

5.2. perioada de pășunat trebuie să se încheie în prima decadă a lunii noiembrie sau cu o lună înainte de coborârea temperaturii medii în decurs de 24 de ore sub 0°C;

5.3. Termenele de scoatere a animalelor la pășunat sînt stabilite de către primărie și se anunță cu 10 zile înainte de termenul fixat, respectarea lui fiind obligatorie pentru toți deținătorii de animale;

5.4. deținători de animale sunt obligați să execute anual lucrări de întreținere și ameliorare a pășunilor, de sporire a potențialului lor productiv, precum și lucrări de profilaxie, tratare și combatere a parazitozelor la animale;

5.5. se interzice pășunatul animalelor neidentificate (fără crotalii);

5.6. formarea stînelor pe teritoriul satului se efectuează obligat cu încheierea contractului de pășunat între primărie și ciobanul responsabil. Stînele vor fi autorizate sanitar veterinar conform legislației în vigoare;

5.7. ciobanul este obligat să aplice norme sanitar- veterinare privind cerințe de zooigienă, de protecție și bunăstare a animalelor, de reproducție și utilizare rațională a animalelor, să ofere medicilor veterinari oficiali asistența necesară în timpul inspecțiilor, verificărilor și examinărilor, pe care aceștia le întreprind pentru realizarea obiectivelor, atribuțiilor și responsabilităților lor;

5.8. despre daunele provocate semănăturilor, plantațiilor sau recoltei strînse de culturi agricole, poartă răspunderea persoanele, cui sunt încredințate animalele (ciobanii, păscătorii de vaci etc.);

5.9. se interzice folosirea pășunilor în primul an de însămînțare sau reînsămînțare;

5.10. se interzice pășunatul animalelor și păsărilor în parcuri, zone de odihnă, terenuri sportive, cimitire, zone de protecție ale străzilor, șoselelor, zonele căii ferate, etc.

VI. întreținerea animalelor de companie

6. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PERSOANELOR, CARE DEȚIN ANIMALE DE COMPANIE

6.1. Persoana, care deține animale de companie are dreptul:

6.1.1. să achiziționeze și înstrăineze animalul în modul, în care nu contravine legislației Republicii Moldova (inclusiv prin vânzare, dăruire, împrumut, schimb etc.);

6.1.2. să obțină de la instituțiile competente informații privind Regulile de deținere a animalelor , informații privind reproducerea animalelor în asociațiile de proprietari a animalelor de companie, despre organizațiile veterinare.

6.1.3. la compensarea prejudiciului moral și material, suferit ca urmare a confiscării ilegale și uciderii animalului, capturării, furtului etc.

6.2. persoana, care deține animale de companie este obligată:

6.2.1. să respecte cu strictețe prezentele Reguli;

6.2.2. să asigure la timp, începând cu vârsta de 3 luni a animalului, vaccinarea anuală obligatorie și măsuri administrative (înregistrare), pentru a preveni îmbolnăvirea animalelor, în conformitate cu normele sanitar- veterinare stabilite de legislația Republicii Moldova;

6.2.3. în mod regulat, cel puțin o dată pe trimestru, să asigure un tratament preventiv al câinilor și pisicilor împotriva paraziților de piele și helminților. În toate cazurile de îmbolnăvire sau în cazurile de suspectare de îmbolnăvire a animalelor, să contacteze imediat instituțiile veterinare, respectând cu strictețe recomandările specialistului, urmare a rezultatelor investigațiilor;

6.2.4. să scoată animalele în afara spațiilor de locuit, doar în lesă scurtă. Excepție fac animalele cu vârsta de până la 3 luni;

6.2.5. să se asigure că în locurile aglomerate, câinii însoțiți să fie în lesă, iar câinii de rasa specială (p. 6.2.11) în lesă și botniță. Câinele poate umbla fără lesă doar în locurile, în care este permis plimbatul liber;

6.2.6. să asigure un comportament adecvat al animalului, care nu ar prezenta un pericol pentru cei din jur, să prevină cauzarea din partea animalelor a pericolului pentru alte animale, sănătatea cetățenilor, bunurilor acestora, bunurilor persoanelor juridice;

6.2.7. în cazul în care un animal provoacă leziuni altui animal, inclusiv letale, proprietarul animalului trebuie să achite costul tratamentului sau costul animalului mort, în mod voluntar sau în baza unei hotărâre a instanței de judecată;

- 6.2.8. să recupereze cheltuielile legate de imunizarea și acordarea ajutorului medical persoanelor, care au suferit în urma mușcăturilor, traumelor provocate de către animalelor lor;
- 6.2.9. să raporteze la autoritatea sanitar-veterinară teritorială despre cazurile de moarte subită, îmbolnăvirea concomitentă a mai multor animale sau despre comportamentul neobișnuit al acestora. Până la sosirea medicilor veterinari, să i-a măsuri pentru a izola animalele suspecte de boală, precum și păstrarea cadavrelor animalelor moarte, suspectate de boală;
- 6.2.10. să strângă dejecțiile fiziologice din urma animalelor sale de companie;
- 6.2.11. în cazul decesului animalului, este interzis aruncarea cadavrului acestuia în containerele pentru colectarea deșeurilor publice sau înhumarea lor în locurile, care nu sunt destinate acestui scop, animalul decedat va fi înhumat în locurile stabilite de primărie;
- 6.2.12. deținătorii de câini agresivi sunt obligați să prezinte un certificat de la MAI, care ar confirma, că cîinii au fost testați în ce privește adaptarea socială; La rasele de cîini, care necesită o responsabilitate specială din partea proprietarului animalului se atribuie: Staffordshire Terrier American, Akita Inu, Bulldog, Mastif Englez, Dog Argentinian, Ciobănesc Belgian, Dog de Bordeaux, Fila Brasileiro, Bullmastiff, Bull Terrier, Doberman, Caucazian, Cane Corso , Mastino Napolitano, Câine de pază Moscovit, Dog german, Pero Presa Canario, Ciobănesc de sud rusec, Pit Bull Terrier, Schnauzer uriaș, Rottweiler, Ciobănesc de Asia Centrală, Tosainu, Terrier negru și metișii lor.
- 6.2.13. să întrețină cîinii agresivi în legătoare și să-i lase liberi numai în curțile închise, excluzînd posibilitatea traumatizării oamenilor;
- 6.2.14. să țină cîinii de pază pe terenul întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor numai la legătură.

6.3 DEȚINEREA ANIMALELOR DE COMPANIE

Cu condiția respectării normelor sanitare igienice, zooigienice și a prezentului Regulament se permite:

- 6.3.1. în gospodarii private - 5 capete de cîini și 5 capete pisici;
- 6.3.2. 'deținerea animalelor de companie în spații locative (apartament comun), în care locuiesc mai multe familii, se va permite doar în spațiul personal, cu acordul scris al tuturor locatarilor, care locuiesc în aceste spații locative comune;
- 6.3.3. deținerea animalelor de companie în spații, care nu constituie proprietate a persoanelor, care dețin animalele de companie, este permisă numai cu acordul scris al proprietarului acestui spațiu;
- 6.3.4. animalele de companie, care locuiesc în sectorul privat, trebuie să fie ținute într-un teritoriu îngrădit. Gardul trebuie să excludă posibilitatea evadării animalului în exterior, atacul asupra oamenilor sau asupra altor animale în afara teritoriului protejat, mușcatul trecătorilor;
- 6.3.5. creșterea și deținerea animalelor de companie de către persoane juridice și fizice în scop de pază și comerț, se realizează în condițiile, care exclud anumite incomodități (perturbarea liniștii publice în intervalul 22:00-08:00, miros puternic) și nu reprezintă un pericol pentru societate în afara teritoriului protejat,
- 6.3.6. deținerea pisicilor și câinilor în așa-numitele "colțuri vii" în instituțiile pentru copii și tineret, instituțiile de reabilitare și agrement de vară și de iarnă (sanatorii, case de odihnă, pensiuni) se permite doar cu permisiunea serviciilor sanitar epidemiologice și veterinare.

6.4. Prevederile prezentului Regulament interzic:

- 6.4.1. deținerea câinilor și pisicilor nevaccinate contra rabiei;
- 6.4.2. deținerea animalelor în condiții insalubre, precum și în condiții care provoacă sau pot provoca daune sănătății și vieții animalului;
- 6.4.3. se interzice hrănirea de către persoanele fizice sau juridice a câinilor și pisicilor vagabonzi, pe teritoriul organizațiilor și în preajma acestora;

- 6.4.4. reproducerea și capturarea pisicilor și câinilor, în scopul utilizării pieilor și cărnii acestora pentru consum, prelucrării și transmitere altor persoane;
- 6.4.5. organizarea și desfășurarea luptelor de câini și altor evenimente care admit cruzimea față de animale;
- 6.4.6. eliberarea câinilor pentru plimbare nesupravegheată;
- 6.4.7. instigarea animalele împotriva oamenilor sau altor animale;
- 6.4.8. ținerea animalelor în cuști, voliere și spațiile, care nu corespund dimensiunii animalului, sau construit din material, care pot pune în pericol viața animalului;
- 6.4.9. se interzice în extravilan circulația nesupravegheată a câinilor, iar cei de pază a turmelor de animale și ciobănești vor purta jujeu sau curea cu minim 5 inele în lanț;
- 6.4.10. plimbatul câinilor în locuri neautorizate de către primării, scăldatul lor în bazine de apă și lacuri, circulația liberă pe raza localităților cu câini fără lesă și botniță, precum și intrarea cu câini în localurile publice - magazine, piețe de desfacere a produselor agroalimentare, piața sătească, parcuri, scuaruri, stadioane și mijloace de transport în comun.

VII. Întreținerea albinelor

7.1 Amplasarea stupinelor staționare se efectuează pe terenurile aflate în deținerea apicultorilor, cu condiția respectării normelor zootehnice, a legislației sanitar-veterinare și a cerințelor de protecție a populației și a animalelor.

7.2 Stupii cu familii de albine se amplasează la o distanță de cel puțin 10 metri de la hotarele terenului deținut, de la casele de locuit, de la edificii unde se desfășoară o altă activitate, de la străzi, drumuri, șosele. Dacă distanța de la hotarul terenului este mai mică de 10 metri, stupii cu familii de albine trebuie să fie despărțiți de terenul vecin printr-un gard (zid) impermeabil cu o înălțime de minimum 2 metri extins cu cel puțin 2 metri dincolo de stupii amplasați la extremitatea stupinii.

7.3 Numărul familiilor de albine, de care poate dispune apicultorul, nu este limitat, cu excepția cazurilor de conflict, când consiliul local poate limita numărul familiilor întreținute de un apicultor în intravilanul localității.

7.4 Deținătorii de stupine sunt obligați:

1. să înregistreze la primărie adresa stupinei, adresa deținătorului și numărul familiilor de albine, să declare anual, până la data de 31 decembrie;
2. să întreprindă măsurile necesare de protecție a albinelor;
3. să întrețină terenul de amplasare a stupinei în conformitate cu cerințele sanitar-veterinare și ecologice, să nu cauzeze daune mediului ambient.

VIII. Răspunderea pentru nerespectarea prezentului Regulament

8.1. persoanele fizice și juridice care dețin animale sunt obligate să respecte cu strictețe prevederile legislației Republicii Moldova și să nu admită încălcarea drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte persoane fizice și juridice, și să nu pună în pericol siguranța oamenilor și a animalelor;

8.2. persoanele fizice și juridice care dețin animale domestice poartă răspundere, conform legislației Republicii Moldova, pentru:

- deținerea animalelor în locuri interzise de lege, în condiții antisaniare sau condiții care dăunează, sau pot dăuna sănătății/vieții animalelor, sau deținerea lor într-un număr mai mare decât este permis de reglementări, deținerea animalelor neînregistrați, accesul în locurile publice sau plimbatul lor nesupravegheat sau plimbatul în afara teritoriilor special amenajate;
- cruzimea manifestată față de animale, torturarea lor, instigarea unui animal împotriva altuia (cu excepția câinilor de vânătoare) sau provocarea acțiunilor, care au dus la suferința, traumarea sau decesul lor;

- încălcarea normelor privind carantina animalelor și a altor cerințe sanitare veterinare;
- încălcarea normelor privind amenajarea și asigurarea curățeniei și ordinii publice în localitate/localități ai comunei / primăriei;
- încălcarea normelor prezentului Regulament.

8.3. pentru nerespectarea prevederilor prezentului Regulament deținătorii de animale în gospodăriile private /juridice pot fi trași la răspundere reieșind din prevederile legislației contravenționale a Republicii Moldova;

8.4. aplicarea amenzilor sau altor sancțiuni nu scutește persoanele vinovate de despăgubiri pentru daunele provocate altei persoane sau unui animal ca urmare a încălcării clauzelor din acest regulament în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova;

8.5. prejudicial, cauzat sănătății oamenilor sau daunele material, provocate de animale, se compensează, în conformitate cu legislația în vigoare de către persoanele, care dețin animale;

Fiecare locuitor al satului Rogojeni este obligat să denunțe abaterile admise de la prezentul regulament, prin aducerea la cunoștință a organelor executive ale administrației publice locale și/sau la sectorul de poliție nr.2 Cotiujeii Mari.